

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a Mgr. Karla Kosteckého v právní věci žalobce **A. s.r.o.**, se XX, zastoupeného JUDr. Bohumilem Růnou, advokátem se sídlem HRABA & CONSORTES, v.o.s., Kamlerova 795, 251 01 Říčany u Prahy, proti žalovanému **Ministerstvu zemědělství**, se sídlem Těšnov 13, 117 05, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 12. 2012, č. j. 179207/2012-MZE-15111,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ze dne 4. 12. 2012, č. j. 179207/2012-MZE-15111, se z r u š u j e pro vady řízení a věc s e v r a c í k dalšímu řízení žalovanému.**
- II. **Žalovaný j e p o v i n e n nahradit žalobci k rukám právního zástupce JUDr. Bohumila Růny, advokáta se sídlem AK HRABA&CONSORTES v.o.s., Kamlerova 795, 251 01 Říčany u Prahy, náklady řízení ve výši 11 228 Kč, ve lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Žaloba

Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 5. 9. 2012, č. j. KULK 58402/2012. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byla žalobci uložena pokuta 50 000 Kč za správní delikt spočívající v nepředání vybraných údajů z majetkové evidence vodovodu a kanalizace a z jejich provozní evidence za rok 2011 vodoprávnímu úřadu do 28. 2. 2012.

Žalobce namítal, že areálový vodovod a areálová kanalizace není vodovodem a kanalizací pro veřejnou potřebu ve smyslu zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech

a kanalizacích pro veřejnou potřebu (dále jen „zákon o vodovodech a kanalizacích“). Podle žalobce se na jeho pozemcích nenachází a s výjimkou části čistírny odpadních vod žalobce nevlastní žádné vodní dílo, které by mohlo tvořit vodovod a kanalizaci pro veřejnou potřebu, napadenými rozhodnutími byl areálový vodovod a kanalizace nezákonně prohlášeny za veřejné.

Žalobce jednak namítal, že není vlastníkem vodovodu, jak je definován zákonem. Odkázal na smlouvu o převodu nemovitostí ze dne 21. 2. 2008, jejímž prostřednictvím nabyl od správce konkursní podstaty společnosti XX na úseku dodávky vody pouze přípojku. Rovněž smlouva se společností XX o dodávce vody charakterizuje stavbu nebo pozemek jako připojené přípojkou na vodovod. Na základě této smlouvy žalobce platí věcně usměrňovanou cenu vody, nikoli cenu za vodu předanou, která je podstatně nižší. Postavení žalobce je nutno řešit podle § 3a zákona o vodovodech a kanalizacích. Z uvedených smluv žalobce dovozuje, že je vlastníkem pouze přípojky vody, která umožňuje odběr vody z vodovodu pro veřejnou potřebu do nemovitostí a není vodním dílem. Žalobce dále poukazoval na to, že na vodovodní či kanalizační přípojky není připojena ani jedna fyzická osoba, průměrná denní produkce dodávané vody třetím subjektům byla v roce 2009 jen 2,68 m³ za den, v roce 2010 3,64m³ a v roce 2011 4,18m³ za den. Od žalobce přejímají vodu pouze 2 další subjekty a ve skutečnosti jde o společnou vodovodní přípojku, která nemá charakter vodního díla, tedy vodovodu pro veřejnou potřebu. Takové určení je plně v souladu s postupem, který vodohospodářské orgány uplatňovaly v rámci povolování areálových vodovodů, ale i kanalizací, které nebyly vodním dílem a povolovaly je obecné stavební úřady. Proto se povolení ke stavbě areálového vodovodu a kanalizace nezachovalo.

Shodná situace je dle žalobce i u odkanalizování nemovitostí. Žalobce podle kupní smlouvy vlastní přípojky kanalizace splaškové, kanalizace dešťové nacházející se na pozemcích st. p. č. XX, st. p. č. XX a p. č. XX a dále jímky čistírny odpadních vod nacházející se na pozemku p. č. XX, včetně přípojek dešťové a splaškové kanalizace na pozemcích p. č. XX, XX a XX. Z uvedeného je zřejmé, že vlastnictvím žalobce jsou jen přípojky, a to splaškové a dešťové kanalizace. Chybí pozemky st. p. č. XX a XX a některé další. Žalobce tak vlastní potrubí, které bylo v povolení výstavby čistírny odpadních vod ze dne 5. 8. 1977, č. j. Vod/6174/77-235-Ing.Opl/Sm, charakterizováno jako přípojka a které nebylo postupem podle § 3a odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích přehodnoceno. Dále žalobce upozornil na to, že čistírna odpadních vod není jako celek ve vlastnictví žalobce. Žalovaný nesprávně uvádí informace z vyjádření orgánu hygieny, když označeným rozhodnutím ze dne 5. 8. 1977 byla povolena čistírna odpadních vod, nikoli sítě, které byly povolovány obecným stavebním úřadem a rozhodnutí o nich nejsou k dispozici. Čistírnou odpadních vod je technologické zařízení, na kterém je čištění prováděno a některé související stavby. Není jasné, kdy k rozdělení majetku čistírny odpadních vod došlo, pravděpodobným vlastníkem technologických zařízení je XX. Žalobce tedy není vlastníkem žádného z vodních děl, které by mělo tvořit kanalizaci pro veřejnou potřebu. Provozu čištění odpadních vod z bývalého průmyslového areálu se žalobce ujal proto, aby nedošlo k ekologickému kolapsu, kdy se z tohoto hlediska o areál nikdo nestaral. Provozování se děje na základě povolení k vypouštění, ale ani toto vodoprávní rozhodnutí nehovoří o kanalizaci pro veřejnou potřebu. Žalobce zopakoval, že areálové kanalizace byly vždy povolovány obecným stavebním úřadem, nikoli vodoprávním či vodohospodářským, jako přípojky, nikoli jako vodohospodářská díla. Žalobce nevlastní celou soustavu vodovodních a kanalizačních

přípojek, a tak je nemůže spravovat. V době, kdy žalobce objekt kupoval, na čistírnu odpadních vod přitékalo od třetích osob jen 7,35 m³ za den, byl tedy v dobré víře, že provozovatelem vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu není.

Majetkovou a provozní evidenci takových zařízení za něj vyplnil provozovatel vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu XX, prohlášení bylo vyplněno pod tlakem vodohospodářských orgánů a to chybně, když žalobce při neznalosti věci uvedl, že na kanalizaci i vodovod žalobce jsou napojeni trvale bydlící obyvatelé, což v areálu není možné. Žalobce upozornil na to, že vodoprávní orgány několikrát žádal o sdělení, zda některé části areálu byly re kolaudovány na vodní díla, odpověď nedostal, na místo toho bylo zahájenou sankční řízení. Pře kvalifikace na vodovod a kanalizaci pro veřejnou potřebu přes výzvu ze strany žalobce neproběhla. Žalovaný ve svém rozhodnutí na řadu argumentů žalobce nereagoval, jednalo se o argumenty týkající se stavebního určení objektů, využívané kapacity, ale i toho, že předchozí vlastník objektů XX vlastníkem a provozovatelem vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu nebyl.

Z uvedených důvodů je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, žalobce navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného, jakož i rozhodnutí prvostupňového a požadoval přiznání náhrady nákladů řízení.

II. Vyjádření žalovaného

V písemném vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že v odůvodnění obou napadených rozhodnutí byly námitky žalobce řádně vypořádány. Jinak uvedl v podstatě shodné skutečnosti, jako byly konstatovány v odůvodnění správních rozhodnutí vydaných v obou stupních správního řízení. Žalovaný odkázal také na obsah správního spisu a správních rozhodnutí vydaných ve věci uložení pokuty za správní delikt spočívající v nesplnění povinnosti dle § 35 odst. 6 zákona o vodovodech a kanalizacích, projednávané zdejším soudem pod. sp. zn. 59A 87/2012. Poukázal na to, že žalobce povinnost dle § 5 odst. 1, 2 a 3 zákona o vodovodech a kanalizacích splnil za rok 2010, nikoli ale za rok 2011, proto se dopustil správního deliktu dle § 33 odst. 1 písm. b) cit. zákona.

III. Replika

Na písemné vyjádření žalovaného reagoval žalobce replikou, v níž uvedl, že není pravdou, že by předchozí vlastník byl vlastníkem celého areálu. Společnost XX., od které žalobce nemovitosti nabyt, byla vlastníkem jen těch nemovitostí, které žalobce nabyt, nebyla provozovatelem veřejného vodovodu a veřejné kanalizace. Ani předchůdce společnost XX, která se stala vlastníkem areálu, nebyly provozovatelem veřejného vodovodu a kanalizace. Údaje v evidenci byly žalobcem vyplněny pod nátlakem, při neznalostech údajů, byly tyto vyplněny chybně společností XX Právní názor správních orgánů o nemožnosti užití úpravy § 1 odst. 3, příp. 4 zákona o vodovodech a kanalizacích nemá žádnou oporu v právních předpisech. Žalobce rovněž nesouhlasil s tím, co žalovaný uvedl k rozhodnutí ze dne 5. 8. 1977. Samotná čistírna odpadních vod pak kanalizaci pro veřejnou potřebu netvoří.

IV. Zjištění ze správního spisu

Ve věci není sporu o tom, že žalobce je na základě Smlouvy kupní o převodu nemovitostí uzavřené dne 21. 2. 2008 s Ing. Petrem Koubou, jako správcem konkurzní podstaty úpadce Likanavata, s.r.o., vlastníkem pozemku st.p. č. 159 a č. 206 a nemovitostí na nich, pozemku p. č. 694/7 a vedlejších staveb na tomto pozemku stojících, a to se vším příslušenstvím a součástmi, tj. včetně inženýrských staveb a venkovních úprav, tzn. mimo jiné včetně přípojky vody, kanalizace splaškové, kanalizace dešťové na pozemcích st. p. č. XX, XXa p. č. XX a dále jímky čistírny odpadních vod na pozemku p. č. 972/3 včetně přípojek dešťové a splaškové kanalizace na pozemcích p. č. XX, XX a XX.

Podle kupní smlouvy o dodávce pitné vody uzavřené s XX jako vlastníkem a provozovatelem vodovodu ze dne 21. 2. 2008 je žalobci dodávána pitná voda z vodovodní sítě, když žalobce je ve smlouvě označen jako kupující s adresou stavby nebo pozemku připojené přípojkou na vodovod, zapsané v k. ú. Noviny pod Ralskem na st. p. č. XX, XX, XX (*pozn. soudu* ve vlastnictví XX), XX, XX, XX (*pozn. soudu* ve vlastnictví J.T.), XX část a pozemek p. č. XX. Jako odběrné místo je určena vodoměrná šachta před XX areál XX s tím, že vodoměr je umístěn v šachtě před areálem XX.

Z úřední činnosti soudu (a to ze správního spisu předloženého soudu žalovaným ve věci vedené pod již zmíněnou sp. zn. 59A 87/2012) a z žalovaným doložené vyplněné majetkové a provozní evidence, plyne, že žalobce vyplnil a příslušnému vodohospodářského orgánu předal majetkovou a provozní evidenci vodovodu, kanalizace a čistírny odpadních vod za rok 2010.

Rozhodnutím ze dne 5. 9. 2012 krajský úřad žalobci uložil dle § 33 odst. 1 písm. b) a odst. 9 písm. d) zákona o vodovodech a kanalizacích pokutu 50 000 Kč za nepředání vybraných údajů z majetkové a provozní evidence vodovodu a kanalizace za rok 2011 vodoprávnímu úřadu Městskému úřadu Česká Lípa do 28. 2. 2012, když tímto jednáním byla žalobcem porušena povinnost podle § 5 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích. Zároveň byla žalobci uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč. V odůvodnění svého rozhodnutí krajský úřad konstatoval, že problematika vlastnictví vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu bylo řešena již v roce 2011, při ústním jednání dne 24. 3. 2011 žalobce předložil doklad ze dne 24. 2. 2011 o předání majetkové a provozní evidence za rok 2010, doklad o koupi inženýrských sítí včetně vodovodní přípojky a splaškové kanalizace a jímky čistírny odpadních vod a povolení k nakládání s vodami, povolení k vypouštění odpadních vod z čistírny odpadních vod. Bylo tak prokázáno vlastnictví předmětných vodních děl bývalého podniku XX, jež postupně přešly do vlastnictví společnosti XX. a následně do vlastnictví žalobce. Již tehdy byl žalobce upozorněn na neplnění povinností dle zákona o vodovodech a kanalizacích, přičemž správní delikty přetrvávaly. Krajský úřad vyšel z rozhodnutí o povolení stavby vodních děl v areálu v rámci výstavby „Výrobní základna XX“, kolaudačního rozhodnutí předmětných vodních děl a ze skutečného stavu věci. Část inženýrských sítí bývalého areálu, a to včetně vodovodu, kanalizace a čistírny odpadních vod umístěných na pozemcích p. č. XX, XX, XX, XX v k. ú. XX, přešla do vlastnictví žalobce a jsou nezbytné pro možnost užívání připojených nemovitostí. Vodovod žalobce navazuje na vodovod pro veřejnou potřebu v majetku XX a stal se provozně souvisejícím vodovodem pro veřejnou potřebu ve smyslu zákona, když správní orgán odkázal na výklad č. 46 Ministerstva

zemědělství k citovanému zákonu. Obdobně je třeba postupovat i v případě čistírny odpadních vod, která se stane čistírnou pro veřejnou potřebu, pokud se na ni připojí kanalizace pro veřejnou potřebu se dvěma odběrateli mimo žalobce. Krajský úřad také odkázal na přípis Ministerstva zemědělství ze dne 27. 7. 2011, když v přiložené situaci (*pozn. soudu* přípis společně se zakreslením situace byl soudu předložen jako součást správního spisu k žalobě žalobce projednávané pod sp. zn. 59A 87/2012) byl vodovod na pozemku p. č. 694/7 a kanalizace na pozemcích p. č. XX, XX, XX, XX, XX, XX v k. ú. XX jednoznačně označena jako vodovod a kanalizace pro veřejnou potřebu, když se jedná o názor ústředního správního orgánu, kterým je krajský úřad vázán. Na vodovod žalobce jsou napojeni další odběratelé, což žalobce nepopírá a na čistírnu provozovanou žalobcem je připojena kanalizace s dalšími třemi přípojkami producentů odpadních vod. Předmětný vodovod a kanalizace zakončená čistírnou odpadních vod se stala vodovodem a kanalizací pro veřejnou potřebu nabytím účinnosti zákona, tj. 1. 1. 2002, a na žalobce se vztahují povinnosti uvedené v zákoně. Žalobce dodává vodu dalším subjektům, tedy provozuje vodovod a provozuje čistírnu vod, na kterou jsou napojeni do kanalizace další producenti odpadních vod, když platné povolení k nakládání s vodami bylo vydáno dne 19. 12. 2008 s tím, že žalobce tehdy prokázal, že je oprávněný k předmětnému vodnímu dílu, a to kanalizaci a čistírně odpadních vod.

Odvolání žalobce žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 4. 12. 2012 zamítnul a prvostupňové rozhodnutí krajského úřadu potvrdil. Žalovaný se ztotožnil se skutkovými zjištěními a právním posouzením a závěry krajského úřadu, a to rovněž vyjádřenými již ve věci udělení pokuty za předchozí správní delikt. Žalovaný uvedl, že nekompletnost či nesprávnost údajů v majetkové a provozní evidenci, která je mu předávána, jde pouze k tíži vlastníka dotčeného vodovodu a kanalizace. Krajský úřad posoudil správně „Výrobní základnu XX, inženýrské sítě“ jako vodní dílo, neboť povolení bylo vydáno příslušným vodoprávním úřadem jako stavba vodních děl dle tehdejší terminologie vodohospodářských děl podle § 9 a § 38 zákona č. 138/1973 Sb., o vodách. Žalovaný (opět s odkazem na závěry správních orgánů v předchozím správním řízení) konstatoval, že je-li na vodovod pro veřejnou potřebu připojen jiný vodovod jiného vlastníka, který sám o sobě nesplňuje kvantitativní vymezení vodovodu pro veřejnou potřebu dle § 1 odst. 3 a 4 zákona o vodovodech a kanalizacích stává se vodovodem pro veřejnou potřebu i v případě, kdy na něj nebude při pojení žádný odběratel, což lze analogicky stáhnout i na vymezení kanalizace pro veřejnou potřebu. Žalovaný uzavřel s tím, že žádná pochybení v postupu krajského úřadu neshledal.

V. Posouzení soudem

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení jeho vydání předcházející, v řízení dle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), v rozsahu a mezích uplatněných žalobních bodů, vycházejí přitom ze skutkového a právního vztahu v době rozhodování správního orgánu v souladu s § 75 odst. 1, odst. 2 s. ř. s. a dospěl k závěru, že žaloba je zčásti důvodná.

Podstatou sporu v dané věci je posouzení, zda na žalobce dopadají povinnosti vlastníka vodovodu a kanalizace podle § 5 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích, podle něhož *vybrané údaje z majetkové evidence vodovodů a kanalizací a z jejich provozní evidence, stanovené prováděcím právním předpisem, je vlastník vodovodu a kanalizace*

povinen bezplatně předávat vodoprávnímu úřadu, a to každoročně vždy do 28. února za předcházející kalendářní rok. Povinnost vést majetkovou a provozní evidenci vodovodů a kanalizací jejich vlastníkům ukládá § 5 ods. 1, odst. 2 cit. zákona, když rozsah a způsob vedení těchto evidencí stanoví prováděcí právní předpis (§ 5 odst. 6 cit. zákona). Nepředání vybraných údajů z majetkové a provozní evidence vodovodů a kanalizací podle § 5 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích právnickou osobou je správním deliktem podle § 33 odst. 1 písm. b) cit. zákona, za nějž lze podle odst. 9 tohoto ustanovení uložit pokutu do 500 000 Kč.

Otázku, zda je žalobce třeba pokládat za vlastníka vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu se již soud řešil ve věci pod sp. zn. 59A 87/2012, kdy se zabýval zákonností správních rozhodnutí žalovaného a krajského úřadu o uložení pokuty žalobci na porušení jiných povinností vlastníka vodovodu a kanalizace pro veřejnou potřebu. Od závěrů uvedených v rozsudku ze dne 22. 5. 2013, č. j. 59A 87/2012-66, se zdejší soud nemá důvod odchýlit, když i žalobní body jsou v obou věcech shodné a odůvodnění správní rozhodnutí jsou založena na stejných skutkových a právních závěrech. Obrana žalobce stojí shodně na tvrzení, že areálový vodovod a areálová kanalizace, resp. přípojky a část čistírny odpadních vod, kterou provozuje, nespádají pod režim vodovodů a kanalizací pro veřejnou potřebu. Správní orgány naopak opět dovozují, že žalobcem vlastněný vodovod a kanalizace a čistírna odpadních vod slouží také pro potřeby dalších odběratelů, jsou napojeny na veřejný vodovod, resp. slouží k odvádění odpadních vod dalších subjektů, jsou vodními díly, proto je třeba považovat za veřejné.

Na úvod je třeba odmítnout námitky žalobce o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Výrok rozhodnutí žalovaného je srozumitelný, je z něj patrné, čeho se rozhodnutí týká a jak žalovaný ve věci rozhodl, výrok pak není v rozporu ani s odůvodněním rozhodnutí. Žalovaný sice výslovně podrobně nereagoval na každou dílčí odvolací výtku žalobce, ale rozhodnutí (společně s rozhodnutím prvostupňovým, s nímž tvoří jeden celek) je opřeno o popsání skutkového stavu, jehož podklady z odůvodnění obou správních rozhodnutí vyplývají, z rozhodnutí lze seznat, jak vcelku o odvolacích námitkách žalovaný uvážil, jakými úvahami byl při posouzení věci veden.

Části inženýrských sítí, které žalobce nabyt na základě kupní smlouvy ze dne 21. 2. 2008 od společnosti Likavata, s.r.o. jako příslušenství kupovaných nemovitostí (budov a pozemků), byly vybudovány v 70. letech a následně kolaudovány v 80. letech 20. století, a to společně se stavbou čistírny odpadních vod pro XX, potud mezi účastníky sporu není. Dle povolení Sč KNV Ústí nad Labem ze dne 5. 8. 1977, bezesporu vydaného vodohospodářským orgánem v souladu s tehdy platným ustanovením § 38 zákona č. 138/1973 Sb., o vodách, sloužila povolená stavby čistírny odpadních vod uvedenému výrobnímu areálu. Inženýrské sítě, jež byly povoleny současně s čistírnou odpadních vod (žalobce se mýlí, pokud dovozuje opak), nejsou ve výroku rozhodnutí blíže specifikovány, rozhodnutí v tomto směru odkázalo na projektovou dokumentaci a předchozí územní rozhodnutí. Účelem povolené stavby čistírny odpadních vod a inženýrských sítí bylo dle „předložené projektové dokumentace“ zcela zřejmě „odkanalizování provozní budovy“, a to splaškovou kanalizační přípojkou z kameninových trub, jež byla dimenzována i pro připojení dalších objektů; zároveň pro odvádění dešťových vod z veškerých zpevněných ploch objektů XX a odvodnění provozní budovy byla povolena dešťová kanalizace s tím,

že na hlavní sběrač budou vysazeny odbočky pro připojení dalších objektů realizovaných v dalších etapách s tím, že potrubí bude zaústěno do obtokového příkopu odkaliště. Povolení hovořilo o tom, že pitná voda pro výrobní areál bude převedena ze zásobního řadu Lipka a zakruhována na vodovod XX s tím, že bližší popis a charakter vodovodního potrubí z rozhodnutí vyčíst nelze. Kolaudačním rozhodnutím ze dne 17. 7. 1981 pak bylo povoleno užívání povolených staveb, tj. i zmíněných inženýrských sítí k účelu, pro který byly vybudovány. Z uvedeného zcela zřejmě plyne, že ať již potrubí sloužící k převedení pitné vody, či čistírna odpadních vod a kanalizační přípojka a dešťová kanalizace sloužily (byly povoleny a následně kolaudovány) výrobnímu areálu XX. Ze shora zmíněné kupní smlouvy, jakož i z tvrzení žalobce, plyne, že k privatizaci a rozprodeji výrobního areálu XX došlo postupně, což připouštěl i žalovaný při ústním jednání ve věci sp. zn. 59A 87/2012, kdy shodně jako ve svém písemném vyjádření uvedl, že jednotlivé subjekty si odkupovaly části potrubí, když původně se jednalo o vnitřní vodovod a kanalizaci v rámci průmyslového areálu.

Soud se žalobcem souhlasí, že se v daném případě jednalo o tzv. areálový vodovod či přípojku a areálovou kanalizaci s čistírnou odpadních vod, ostatně i žalovaný posléze tyto pojmy užil ve svém písemném vyjádření. Přestože tyto právní pojmy nedefinují ani právní předpisy dříve platné, ani zákon o vodovodech a kanalizacích, na což správně žalovaný poukázal, jsou užívány v odborné literatuře a hovoří o nich také důvodová zpráva k zákonu č. 76/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a to ve zvláštní části vztahující se k ustanovení § 3a zákona o vodovodech a kanalizacích, jehož se dovolává žalobce. Důvodová zpráva mimo jiné uvádí: „*Ustanovení uvádí možnost řešení také pro případy takzvaných areálových vodovodů...*“ a hovoří v této souvislosti i o řešení ve vztahu ke kanalizaci. Také je třeba zmínit, že ačkoli právní předpisy platné v době vybudování čistírny vod a inženýrských sítí pojmy areálových vodovodů a kanalizací nedefinovaly, upravovaly jejich režim odchylně, což ostatně zmiňuje také shora cit. důvodová zpráva. Takové přípojky (ač dle § 38 odst. 2 zákona č. 138/1973 Sb., o vodách, jinak nebyly vodohospodářskými díly), jestliže sloužily výrobním objektům či skupině objektů, které vyžadovaly vlastní rozvodné sítě, byly zákonodárcem zařazeny výslovně do režimu vodohospodářských děl, zároveň bylo definováno, že takové vodovody a kanalizace nejsou veřejnými (neboť svým účelem sloužily jen k rozvodu vody k objektům uvnitř průmyslových areálů).

Nyní již k posouzení otázky vodovodního potrubí ve vlastnictví žalobce jako veřejného vodovodu ve smyslu zákona o vodovodech a kanalizacích. Předně je třeba uvést, že žalobce nelze automaticky považovat za vlastníka vodovodu pro veřejnou potřebu jen proto, že dle § 5 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích vyplnil majetkovou a provozní evidenci za předchozí rok, kterou se dle správních orgánů jako vlastník veřejného vodovodu přihlásil. Nelze totiž nevidět, že žalobce od počátku zastává názor, že vlastníkem veřejného vodovodu není a údaje v evidenci uvedené nejsou správné a ohlašovací povinnost splnil pod hrozbou sankcí za její nevyplnění (viz opakovaná žalobcová obrana obsažená nejen v předloženém správním spisu, např. v odvolání proti usnesení o zahájení správního řízení). Opačným výkladem by pak bylo možné dospět k absurdnímu závěru, že subjekt, který svou ohlašovací povinnost nesplní a majetkovou a provozní evidenci nevyplní, takovým vlastníkem vodovodu či kanalizace pro veřejnou potřebu není. Posouzení vodovodního potrubí žalobce jako veřejného vodovodu závisí na tom, zda je lze považovat za veřejný

vodovod dle příslušných ustanovení zákona o vodovodech a kanalizacích. Shodně lze konstatovat ve vztahu ke kanalizaci a čistírně odpadních vod.

Dále je nutno oponovat závěrům správních orgánů, které hovořily zásadně o vodovodu, a na jeho charakter usoudily z nezbytnosti jeho užívání pro ostatní nemovitosti a napojení na veřejný vodovod XX Podle § 2 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích je vodovod *provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující vodovodní řady a vodárenské objekty, jimiž jsou zejména stavby pro jímání a odběr povrchové nebo podzemní vody, její úpravu a shromažďování. Vodovod je vodním dílem.* Vodovodní přípojka je naproti tomu definována v § 3 odst. 1 cit. zákona jako *samostatná stavba tvořená úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řadu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Odbočení s uzávěrem je součástí vodovodu. Vodovodní přípojka není vodním dílem.* Na tomto místě je zdůraznit, že charakter stavby jako vodního díla se odvíjí od toho, o jaké vodovodní potrubí, řad, objekt se jedná, nikoli naopak, tedy, že je-li stavba povolena jako vodní (dříve vodohospodářské) dílo, musí se jednat o vodovod dle § 2 odst. 1 cit. zákona.

Ze situačního nákresu zakreslení vodovodního potrubí, vodovodních přípojek, jež byl přílohou přípisu žalovaného ze dne 27. 7. 2011 (ve správním spisu chybí, nicméně soudu je z jeho úřední činnosti známo, že jej správní orgány měly k dispozici a soudu byla při ústním jednání ve věci sp. zn 59 A 87/2012 předložen i zvětšený nákres situace, jež byl přílohou zmíněného přípisu) a především z kupní smlouvy o dodávce pitné vody uzavřené žalobcem se společností XX doplněné zakreslením odběrného místa plyne, že žalobce odebírá pitnou vodu ve vodoměrné šachtě s umístěním vodoměru před areálem XX. Z uvedené kupní smlouvy je nutno dovést souhlas dodavatele pitné vody k dodávce pitné vody z odběrného místa i pro další nemovitosti než žalobcovy, když dodavatel se zavázal k dodávce pitné vody také na připojené nemovitosti zapsané v k. ú. XX na st. p. č. XX, XX, XX (*pozn. soudu* ve vlastnictví XX dle mapy a zakreslení inženýrských sítí), st. p. č. 209, 210, 494/14 (*pozn. soudu* ve vlastnictví J.T.), XX část a pozemek p. č. XX, v tomto směru vycházel žalovaný z nesprávně zjištěného skutkového stavu. Žalobce je tak vlastníkem části vodovodního potrubí až za odběrným místem, kde je umístěn vodoměr. Jedná se tak o případ tzv. sdružené vodovodní přípojky v důsledku předchozí existence areálového vodovodu, nikoli o případ vodovodu z důvodu napojení dalších odběratelů. Argumentace veřejnou povahou vodovodu z důvodu napojení na veřejný vodovod společnosti XX. je tak nepřipadná.

Právě na tyto případy směřuje ustanovení § 3a zákona o vodovodech a kanalizacích ve spojení s čl. II odst. 1 přechodných ustanovení zákona č. 76/2006 Sb., jímž byl zákon o vodovodech a kanalizacích novelizován, jak uvádí také důvodová zpráva k novelizaci zákona o vodovodech a kanalizacích k tomuto ustanovení. Soud nesouhlasí s názorem žalovaného, že předmětná přípojka a vnitřní areálový vodovod se s nabytím účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích ke dni 1. 1. 2001 považuje za veřejný. Takový výklad odporuje již zmíněnému ustanovení § 3a cit. zákona, který byl zákonodárcem do zákona přijat právě za účelem problematiku areálových vodovodů, jakož i kanalizací řešit. Jak soud uvedl shora, správní orgány přehlédly, že dodavatel pitné vody XX žalobci souhlas s redistribucí vody dal (byť si toho následně patrně nebyl vědom, jak plyne z jeho následného odepření souhlasu s dodávkou vody dalším subjektům z roku 2011). Obsahem správního spisu pak není doložen

opak, neplyne z něj rovněž, že by se podmínky odběru pitné vody změnily, odběrné místo a vodoměr byly jinde apod. A jak žalobce namítá, dle § 3a odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích v případě žalobce postupováno nebylo, rozhodnutí vodoprávního úřadu o změně charakteru vodovodního potrubí (bývalého areálového vodovodu napojeného na vodovodní přípojku z rozvodné vodovodní sítě XX z důvodu jeho charakteru jako provozně souvisejícího vydáno nebylo.

Opírají-li se správní orgány o skutečnost, že všechny inženýrské sítě byly povoleny jako vodní díla, není podle soudu toto, tj. že přípojka pro dodávku pitné vody do průmyslového areálu byla povolena jako vodohospodářské dílo, určující pro posouzení předmětné sdružené přípojky jako vodovodu pro veřejnou potřebu. Podle tehdy platného § 38 odst. 2 zákona č. 138/1973 Sb., o vodách, ve spojení s § 1 písm. a) a b) vyhlášky č. 29/1975 Sb., o vodovodních a kanalizačních přípojkách, které se považují za vodohospodářská díla, byly vodovodní přípojky z veřejných vodovodů považovány za vodohospodářská díla, jestliže sloužily k dodávání vody do výrobních objektů průmyslových a dále zásobujících vodou skupinu objektů, pokud jejich zásobování vyžaduje výstavbu vlastního systému rozvodných řadů. Takové vodovody k samostatnému zásobování vodou jednotlivých závodů, objektů a zařízení nebyly dle § 1 odst. 3 vyhlášky č. 144/1978 Sb., o veřejných vodovodech a veřejných kanalizacích, součástí veřejného vodovodu, ač byly povoleny jako vodohospodářské dílo.

Soud tak uznal důvodným žalobní bod, podle něhož žalobce není vlastníkem vodovodu pro veřejnou potřebu. Krajský úřad i žalovaný pochybili, pokud žalobce za vlastníka takového vodovodu pro veřejnou potřebu považovali, a toto pochybení mohlo mít vliv na rozhodnutí o uložení správní sankce za porušení povinností dle § 6 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích, neboť pokuta byla žalobci uložena také za porušení povinností vlastníka vodovodu.

Ačkoli se na první pohled zdá, že situace v případě kanalizace by měla být posouzena obdobně, není tomu tak v důsledku vlastnictví (byť dle kupní smlouvy o převodu nemovitostí ze dne 21. 2. 2008) části čistírny odpadních vod. Tuto čistírnu odpadních vod žalobce částečně vlastní (nepochybně jímku na pozemku p. č. XX dle kupní smlouvy o převodu nemovitostí ze dne 21. 2. 2008), je vlastníkem kanalizačního potrubí (byť ne všech jeho částí – není vlastníkem kanalizačního potrubí nacházejícího se na pozemku st. p. č. XX (ve vlastnictví XX. opět dle mapy ve spojení se zakreslením kanalizace a čistírny odpadních vod), do něhož jsou odváděny odpadní vody dalších odběratelů, tomuto skutkovému závěru se žalobce nikterak nebránil. Rovněž není sporu o tom, že žalobce čistírnu odpadních vod provozuje, a to na základě povolení k vypouštění odpadních vod ze dne 19. 12. 2008, č. j. MUCL/87684/2007. Není rozhodné, že povolení bylo žalobci vydáno k vypouštění vod z biologické čistírny, nikoli z veřejné kanalizace, takové zvláštní povolení jen pro vypouštění odpadních vod z veřejné kanalizace zákon č. 254/2001 Sb., o vodách, v ustanovení § 8 nepředvídá.

Čistírna odpadních vod je dle § 2 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích zahrnuta do souboru staveb tvořících kanalizaci. Podle tohoto ustanovení je kanalizace *provozně samostatný soubor staveb a zařízení zahrnující kanalizační stoky k odvádění odpadních vod a srážkových vod společně nebo odpadních vod samostatně a srážkových vod samostatně,*

kanalizační objekty, čistírny odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizace. Odvádí-li se odpadní voda a srážková voda společně, jedná se o jednotnou kanalizaci. Odvádí-li se odpadní voda samostatně a srážková voda také samostatně, jedná se o oddílnou kanalizaci. Kanalizace je vodním dílem. Jedná se o věc hromadnou (analogicky dle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 10. 12. 2009, sp. zn. 22 Cdo 944/2007), u které zákon předvídá, že jejich vlastníky mohou být různé subjekty. Povinnosti, které zákon o vodovodech a kanalizacích ukládá vlastníkům kanalizace, je třeba vztáhnout na všechny vlastníky staveb a objektů, které kanalizaci tvoří, nikoli snad pouze na ty, jež jsou vlastníky takového celého provozně samostatného souboru staveb a zařízení. Je-li tedy žalobce vlastníkem části a nepochybně provozovatelem celé čistírny odpadních vod, do které jsou odváděny i odpadní vody jiných odběratelů, dopadají na něj povinnosti vlastníka kanalizace pro veřejnou potřebu.

Kanalizační potrubí ve vlastnictví žalobce, kterým jsou jím produkované odpadní vody a odpadní vody dalších odběratelů odváděny do čistírny odpadních vod, je pak třeba posoudit dle § 2 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích ve spojení s § 1 písm. g) prováděcí vyhlášky č. 428/2001 Sb. jako stokovou síť odvádějící odpadní vody do čistírny odpadních vod; nelze jej vztáhnout pod definici kanalizační přípojky ve smyslu § 3 odst. 2 zákona o vodovodech a kanalizacích. Tento stav nemůže zvrátit ani skutečnost, že žalobce nevlastní soustavu kanalizačních přípojek, jak namítá. Rovněž ani dobrá víra žalobce o tom, že není vlastníkem veřejné kanalizace, založená na tom, že v době, kdy nemovitosti včetně příslušenství nabýval, na čistírnu odpadních vod od třetích osob přitékalo menší množství vod, není pro posouzení charakteru čistírny odpadních vod a do ní zaústěné kanalizace, podstatná. Rozhodné je posouzení objektů dle relevantních ustanovení zákona o vodovodech a kanalizacích, v tomto směru soud shledal posouzení otázky vlastnictví kanalizace pro veřejnou potřebu v souladu se zákonem.

VI. Závěrečné posouzení a náklady řízení

Jak již bylo řečeno, soud shledal žalobní námítky z části důvodnými, proto napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro vady řízení dle § 78 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť žalovaný i krajský úřad nesprávně vycházeli při uložení pokuty dle § 33 odst. 1 písm. b), odst. 9 zákona o vodovodech a kanalizacích z toho, že žalobce také porušil ohlašovací povinnosti vlastníka veřejného vodovodu dle § 5 odst. 3 cit. zákona, když nepřihlédli k tomu, že pitná voda je dalším odběratelům žalobcem předávána se souhlasem dodavatele pitné vody a jedná se tako o sdruženou přípojku a vnitřní vodovody.

Soud rozhodl o vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s., v němž bude tento správní orgán vysloveným právním názorem soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Rozhodne tak znovu o odvolání žalobce ve věci uložení pokuty za správní delikt, vycházející z toho, že žalobce není vlastníkem vodovodu pro veřejnou potřebu, ale jen vlastníkem kanalizace a čistírny odpadních vod pro veřejnou potřebu, a to v intencích § 90 správního řádu.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo

na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

V souzeném případě byl úspěšný žalobce, má tak právo na náhradu nákladů řízení. Ty byly v jeho případě tvořeny zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 3 000 Kč dle příslušné položky Sazebníku soudních poplatků, dále odměnou právního zástupce za 2 úkony právní služby ve výši 6 200 [2 úkony právní služby po 3 100 Kč (převzetí zastoupení, podání žaloby; odměnu za podání repliky soud nepovažoval za účelně vynaložený náklad, neboť v ní žalobce jen opakoval dílčí argumenty z žaloby) dle § 7 bodu 5, , § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném od 1. 1. 2013], náhradou hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 paušály po 300 Kč za 2 úkony právní služby dle § 13 odst. 1, odst. 3 advokátního tarifu), a částkou 1 428 Kč odpovídající příslušné 21 % DPH z odměny a příslušných náhrad v souladu s § 57 odst. 2 s. ř. s., celkem tedy 11 228 Kč. Soud uložil žalovanému správnímu orgánu, aby vyčíslené náklady řízení žalobci nahradil v přiměřené lhůtě 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám jeho právního zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 29. května 2013.

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu